

SYLABUS PRZEDMIOTU/ZAJĘĆ*

1.	Nazwa przedmiotu w języku polskim oraz języku angielskim Podstawy dydaktyki / Fundamentals of didactics
2.	Dyscyplina naukowa nauki fizyczne
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Wydział Fizyki i Astronomii
5.	Rodzaj przedmiotu obowiązkowy
6.	Kierunek studiów (specjalność) fizyka nauczycielska lub studentów zdobywających uprawnienia do wykonywania zawodu nauczyciela
7.	Poziom studiów II stopień
8.	Rok studiów I
9.	Semestr letni
10.	Forma zajęć i liczba godzin seminarium – 30 warsztaty – 15
11.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu Opanowanie elementarnej wiedzy i zdobycie podstawowych umiejętności z zakresu kształcenia psychologiczno-pedagogicznego, potwierdzone zdaniem egzaminów z <i>Psychologii dla nauczycieli</i> i <i>Pedagogiki dla nauczycieli</i>.
12.	Cele kształcenia dla przedmiotu Zapoznanie z podstawową wiedzą oraz stworzenie warunków do kształcenia umiejętności i postaw z zakresu dydaktyki ogólnej, określonych w <i>Standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela</i> (Dz.U.2019 poz.1450).
13.	Treści programowe – Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki. Dydaktyka ogólna a dydaktyki szczegółowe. Główne nurty myślenia o edukacji szkolnej i szkole. – Szkoła jako instytucja wspomagająca rozwój jednostki i społeczeństwa. Modele współczesnej szkoły: tradycyjny, humanistyczny, refleksyjny i emancypacyjny. Szkolnictwo alternatywne. Program ukryty szkoły. Współczesne koncepcje nauczania. Modele profesjonalizmu i ich implikacje dla edukacji nauczycieli. Edukacja do refleksyjnej praktyki. – Proces nauczania – uczenia się. Środowisko uczenia się. Szkolne uczenie się. Cele kształcenia - źródła, sposoby formułowania i rodzaje. Zasady dydaktyki. Metody nauczania. Organizacja procesu kształcenia i pracy uczniów. Lekcja (jednostka dydaktyczna) i jej budowa. Style i techniki pracy z uczniami. Formy organizacji uczenia się. Środki dydaktyczne. – System oświaty. Organizacja i funkcjonowanie. Aspekty prawne funkcjonowania systemu oświaty i szkoły, elementy prawa oświatowego. Szkoła (w tym szkoła specjalna) i jej program. Europejski kontekst zmiany programu szkoły. Wzorce i modele programów nauczania. Programy przedmiotowe, międzyprzedmiotowe i blokowe. Programy autorskie. Ewaluacja programów. Treści nauczania. Plany pracy dydaktycznej.

	Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne. Style kierowania klasą. Procesy społeczne w klasie. Integracja klasy szkolnej. Ład i dyscyplina w szkole i w klasie. Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkolnej. Edukacja włączająca. Indywidualizacja nauczania. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole. Projektowanie działań edukacyjnych w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz szczególnych uzdolnień uczniów. Kategorie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i charakterystyka ich funkcjonowania. Formy kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: przedszkola i szkoły ogólnodostępne, integracyjne oraz specjalne, klasy terapeutyczne, indywidualne nauczanie. Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia. Wewnątrzszkolny system oceniania, sprawdziany i egzaminy zewnętrzne. Ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły. Język jako narzędzie pracy nauczyciela. Porozumiewanie się w celach dydaktycznych – sztuka wykładania, sztuka zadawania pytań, sposoby zwiększania aktywności komunikacyjnej uczniów. Edukacyjne zastosowania mediów.	
14.	Zakładane efekty uczenia się Student po zaliczeniu przedmiotu: a) w zakresie wiedzy zna i rozumie: • usytuowanie dydaktyki w zakresie pedagogiki, a także przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych; • zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego: style kierowania klasą, problem ładu i dyscypliny, procesy społeczne w klasie, integrację klasy szkolnej, tworzenie środowiska sprzyjającego postępom w nauce oraz sposób nauczania w klasie zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego; • współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia – źródła, sposoby ich formułowania oraz ich rodzaje; zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania i organizację procesu kształcenia oraz pracy uczniów; • zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej oraz jej budowę, modele lekcji i sztukę prowadzenia lekcji, a także style i techniki pracy z uczniami; interakcje w klasie; środki dydaktyczne; • konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów, w szczególności możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się, a także potrzebę i sposoby wyrównywania szans edukacyjnych, znaczenie odkrywania oraz rozwijania predyspozycji i uzdolnień oraz zagadnienia związane z przygotowaniem uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych; autonomię dydaktyczną nauczyciela; • sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów: ocenianie kształtujące w kontekście efektywności nauczania, wewnątrzszkolny system oceniania, rodzaje i sposoby przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych; tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły oraz edukacyjną wartość dodaną; b) w zakresie umiejętności potrafi: • zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego;	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się: C.W1. C.W2. C.W3. C.W4. C.W5. C.W6. C.U1.

	• zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej; • dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów; • wybrać model lekcji i zaprojektować jej strukturę; • zaplanować pracę z uczniem zdolnym, przygotowującą go do udziału w konkursie przedmiotowym lub współzawodnictwie sportowym; • dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej; c) w zakresie kompetencji społecznych jest gotów do: • twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów.	C.U2. C.U3. C.U4. C.U5. C.U6. C.K1
15.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) Zalecana: Arends R.I. (1994), Uczymy się nauczać, WSiP, Warszawa. Bereźnicki F. (2007), Podstawy dydaktyki, Wyd. Impuls, Kraków. Bernacka D. (2001), Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia, Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa. Buehl D. (2004), Strategie aktywnego nauczania, czyli jak efektywnie nauczać i skutecznie uczyć się, Wyd. Edukacyjne, Kraków. Dolata R. (2007), Edukacyjna wartość dodana jako metoda oceny efektywności nauczania na podstawie egzaminów zewnętrznych, Warszawa: Centralna Komisja Egzaminacyjna, Kubiczek B. (2009), Metody aktywizujące. Jak nauczyć uczniów uczenia się?, Wyd. Nowik, Opole Kupisiewicz Cz. (2005), Podstawy dydaktyki, WSiP, Warszawa. Mizerek H., Efektywna autoewaluacja w szkole – jak ją sensownie zaprojektować i przeprowadzić?, http://www.npseo.pl/data/documents/2/195/195.pdf Niemierko B. (2007), Kształcenie szkolne. Podręcznik skutecznej dydaktyki, Wyd. Akademickie i Profesjonalne, Warszawa. Okoń W. (2003), Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, PWN, Warszawa. Pedagogika. Podręcznik akademicki, T. 2, Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004. Petty G., (2010), Nowoczesne nauczanie. Praktyczne wskazówki i techniki dla nauczycieli, wykładowców i szkoleniowców, Wyd. GWP, Sopot. Kruszewski K., red. (2009) Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa. Konarzewski K., red. (2005), Sztuka nauczania. Szkoła, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa. Szymański M.S. (2000), O metodzie projektów: z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia, Wydawnictwo Akademickie Żak, Warszawa. Wragg E.C. (1999), Trzy wymiary programu, WSiP, Warszawa. Uzupełniająca: Podstawa programowa kształcenia ogólnego (Dz.U.2017 poz. 356, Dz.U.2018 poz. 1679) Ramowe plany nauczania dla publicznych szkół (Dz.U.2019 poz. 639) Rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2019 poz. 1627) Standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U.2019 poz.1450)	
16.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: – monitorowanie na bieżąco postępów w przygotowywaniu wstąpień seminaryjnych, – dyskusja moderowana podczas wstąpień i po ich zakończeniu, – omówienie tekstów wystąpień i ich ocena częściowa, – analiza i ocena przygotowanych przez studenta materiałów dydaktycznych,	

	– lista obecności na zajęciach.	
17.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu: seminarium (zaliczenie na ocenę): – przygotowanie i wygłoszenie min. 2 wystąpień ilustrowanych prezentacją multimedialną, – złożenie tekstów wystąpień (z zachowaniem norm bibliograficznych, poprawnym cytowaniem źródeł, itd.) w wersji elektronicznej i papierowej. warsztaty (zaliczenie na ocenę): – przygotowanie kompletu materiałów dydaktycznych wykorzystujących określony model lekcji i metodę nauczania – ucznia się.	
	Nakład pracy studenta wyrażony w godzinach zajęć oraz punktach ECTS	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym:	
	- seminarium	30
	- warsztaty*:	15
	praca własna studenta (w tym udział w pracach grupowych)	
	– przygotowanie do zajęć warsztatowych:	10
	– udział w konsultacjach:	5
	– czytanie wskazanej literatury	5
	– przygotowanie wystąpień	10
	Łączna liczba godzin zajęć	75
	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli jest wymagana</i>)	3

*